

RØREHAGEN BARNEHAGE

ÅRSPLAN 2024-2025

«Lekende læring i et omsorgsfullt fellesskap»

Hva er en årsplan?

Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens pedagogiske valg og begrunnelser. Årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å oppnå rammeplanens formål og innhold, og barnehageeierens lokale tilpasninger til pedagogisk praksis (Rammeplan, 2017).

Årsplanen bygger på Lov om barnehager med forskrift om rammeplan for barnehagen, Økonomi – og handlingsplan for Horten kommune og Handlingsplan for Hortensbarnehagen med tilhørende planer/veiledere som: «Handlingsveileder for barnehagens psykososiale barnehagemiljø», «Plan for overgang hjem, barnehage, SFO og skole» og «Plan for bærekraftig utvikling i Hortensbarnehagen».

Evaluering og vurdering av fjorårets årsplan

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres, vurderes og evalueres ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen for barnehagen (Rammeplan, 2017).

Barnehageåret 2023-2024 har vært et år fylt med endringer! I august fikk barnehagen ny ledelse, og gjennom dette året har vi jobbet aktivt med hva vi ønsker å ha med oss videre og hva vi ønsker å fornye og videreutvikle. På overordnet nivå har vi jobbet mye med å samle oss som personalgruppe med nesa vendt fremover, og å legge grunnsteinene for «nye» Rørehagen barnehage. Vi kjenner alle at vi er på god vei! Vi har gjennom året jobbet med utviklingsarbeid som hører hjemme innenfor REKOMP og Kompetanseløftet. Fokuset har ligget på voksenrollen, med særlig lys på psykososialt barnehagemiljø og utetiden. Vi har gjennom året erfart at utetiden blir litt for spesifikk og konkret, og at vi heller fokuserer på hvordan voksne vi vil være i vår barnehage på generell basis fra høsten av. Vi skal gjennom neste barnehageår derfor ta for oss voksenrollen i alle deler av dagen – og tilføre både faglitteratur og praksisfortellinger.

Vi har i år jobbet med prosjektarbeid som hovedarbeidsform. Dette fortsetter vi med. Alle avdelinger er i god driv, og det har skjedd mange spennende ting gjennom året. Tema vi hadde, «ut i naturen», la noen begrensninger for noen – samtidig som det åpnet dører for andre. Alle har brukt naturen som lek- og læringsarena gjennom året, men det er i ulik grad hvor mye man har klart å få prosjektarbeidet til å leve i symbiose med og i naturen. Vi ser at vi noen ganger havner innenfor temaarbeid, men i størst grad er det prosjektarbeid som lever hos oss. Vi har hatt fokus på de fysiske lekemiljøene inne og ute, og ser at vi har fått til gode lekemiljøer inne. Vi ser dog at vi har fått til mindre av de tilretteleggende lekemiljøene, hvor voksne har lagt frem spor og iscenesatt noe før barna kommer for å leke. Vi har ommøblert mye,

men vi ser at det i seg selv ikke er nok. Vi ønsker å videreutvikle oss på å skape inspirerende lekemiljøer som overrasker og skaper magi, og at prosjektet lever i rommet – ikke bare visuelt.

Vi har gjennom året hatt grupper på tvers, for å sikre at alle barn utvikler gode relasjoner til sine jevnaldrende. I år har fordelingen av årskull ikke vært helt ultimat. Det har resultert i at enkeltbarna har fått å spille på egen avdeling. Grupper på tvers har derfor vært en viktig arena for å sikre at det bygges bredere i vennskap og relasjoner. Underveis har vi gjort oss mange erfaringer, og justert gruppene når vi ser at de blir for store eller for sårbare. Vi ser at endringen i avdelingsstrukturen for neste barnehageår vil sikre hele formålet med grupper på tvers i seg selv. Vi har tilnærmet lik aldershomogene avdelinger, og et årskull er i hovedsak samlet på en eller to avdelinger. To-åringene er det eneste kullet som er på tre avdelinger. Vi er derfor enige om at veien videre blir en endring av grupper på tvers. Det vil bli grupper på tvers for 2-, 3- og 4-åringene – men disse vil ikke nødvendigvis være på samme dag slik som i år, og de vil avtales i samarbeid mellom avdelingene.

Vi opplever at vi på overordnet nivå arbeider mot å bli et «vi-fellesskap». Gjennom overgangsdagene den siste tiden ser vi enda en positiv utvikling i relasjoner, og vi tror barn kjenner at de hører til i barnehagen. Det har blitt jobbet mye med glede, trygghet, trivsel og lekevenner. Når konflikter og vanskelige situasjoner oppstår, veileder og støtter vi barna i å løse opp i det. Blir det mer alvorlig og pågående over tid, går vi i dialog med foresatte for å finne tiltak. Vi fortsetter å arbeide med voksenrollen, slik at vi sikrer at vi alle er varme, kloke voksne med trygge og tydelige grenser og forventninger.

Barnehagens verdigrunnlag

Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barndommen har egenverdi, og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling. Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling (Rammeplan, 2017).

Barn og barndom

I Rørehagen er barna en del av et fellesskap og miljø som både ser og anerkjenner at barna er enkeltindivider med sin egen opplevelsesverden. Barna møtes dermed med respekt og åpenhet fordi vi vet at dette verdenssynet påvirkes av de ulike forutsetningene, perspektivene og erfaringene som barna bærer med seg. Vi bidrar også til at barna, i fellesskap med andre, utvikler et positivt forhold til seg selv og utvikler tro på seg selv. Vi vet at barnas liv påvirkes av omgivelsene, men at barn også kan påvirke sine egne liv.

Demokrati

Når barna inkluderes og anerkjennes som deltakere i et fellesskap i barnehagen får barna mulighet til å utvikle forståelse for at de ikke bare er en deltaker her, men også i et helt samfunn og en større verden rundt dem. Rørehagen fremmer et demokratisk samfunn med respekt og positive holdninger til det å leve sammen i et slikt fellesskap. I barnehagen skal barna få oppleve at når de får påvirke og delta i demokratiet, så medvirker de til barnehagens innhold. Dette gjelder uavhengig av hvilke kommunikasjonsevner og språklige ferdigheter de har. Barna får uttrykke seg og blir møtt med respekt for sine ulike meninger og perspektiver, og dette kommer både til uttrykk og er utgangspunktet for utviklingen av barnehagen som et demokratisk fellesskap.

Mangfold og gjensidig respekt

Vi synliggjør for barna daglig at forskjeller er positivt. Målet er at barnehagen skal bidra til at barna utvikler toleranse og respekt for hverandre. Vi formidler kunnskap om at det er ulike måter å tenke, leve og handle på. Vårt oppdrag er å skape et respektfullt og inkluderende miljø. Når vi synliggjør variasjoner og mangfold i verdier og kulturer, gir vi rom for barnas egen kulturskaping. Dette bidrar til at alle barn kan få oppleve glede og mestring i sosiale og kulturelle fellesskap.

I Rørehagen barnehage reflekterer personalet over egne holdninger og verdier for best mulig å kunne trygge alle barns identitet i fellesskapet. I vårt arbeid anerkjennes barna for den de er. Vi er en barnehage som løfter alle barn uavhengig av bakgrunn. Det er de viktigste bidragene for å skape et samfunn med små forskjeller og like muligheter for alle.

Vi synliggjør mangfoldet i barnehagen gjennom å markere ulike høytider og tradisjoner fra de kulturene som er representert, gjennom litteratur, musikk og sang fra andre land og gjennom å se barn og foresatte som ressurser til ny kunnskap.

Likestilling og likeverd

I barnehagen skal vi fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet, og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn. Alle barn i Rørehagen barnehage skal få de samme muligheter til å bli sett, hørt og oppmuntret til å delta i fellesskapet i alle aktiviteter i barnehagen. Personalet skal gjennom refleksjon over sine egne holdninger formidle og fremme likeverd og likestilling i møte med alle barn.

Bærekraftig utvikling

I Rørehagen barnehage skal barna få lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på livet på jorden slik vi kjenner det. Barnehagen skal fremme verdier, holdninger og praksis for et mer bærekraftige samfunn. Livsmestring og bærekraftig utvikling henger tett sammen.

Gjennom den bærekraftige utviklingen skal barna få dekket sine grunnleggende behov uten å ødelegge fremtidige generasjoners mulighet til å dekke sine. Det handler om å tenke og handle lokalt, nasjonalt og globalt. Barnehagen skal bidra til at barna skal kunne forstå at dagens handlinger har konsekvenser for fremtiden. Barnehagen skal legge et grunnlag for barnas evne til å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet. Barna skal gjøre erfaringer med å gi omsorg og ta vare på omgivelsene og naturen. Barna skal få naturopplevelser og bli kjent med naturens mangfold, og barnehagen skal bidra til at barna opplever tilhørighet til naturen.

Livsmestring og helse

Barnehagen skal fremme helse, forebygge og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. De voksne skal fremme barnas fysiske og psykiske helse gjennom det pedagogiske arbeidet. Barnehagen skal bidra til

barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing i barnehagen vil dette håndteres, stoppes og følges opp.

I Rørehagen barnehagen skal barna få prøve ut ulike sider ved samspill, fellesskap og vennskap i et trygt miljø. Barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser. Barna skal ha mulighet til ro, hvile og avslapping i løpet av barnehagedagen. Barnehagen skal i tillegg være en arena for daglig fysisk aktivitet og fremme barnas bevegelsesglede og motoriske utvikling. Måltider og matlaging i barnehagen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner.

Ansvar og roller

Alle som arbeider i barnehagen, skal sammen, bidra for å oppfylle målene og kravene i Lov om barnehager og i rammeplan for barnehagen.

Barnehageeier har det overordnede ansvaret for at barnehagen drives etter formålet, og har med det det juridiske ansvaret for kvaliteten i barnehagetilbudet.

Styrer er gitt det daglige ansvaret i barnehagen; pedagogisk, administrativt og personalmessig. Styrer har ansvaret for at personalet tar i bruk sin kompetanse, at det pedagogiske arbeidet er i tråd med Lov om barnehager og rammeplan for barnehagen.

Pedagogisk leder er gitt ansvaret for å lede det pedagogiske arbeidet, i tråd med godt faglig skjønn. Den pedagogiske lederen har særlig ansvar for veiledning av personalet på avdelingen og foreldresamarbeid, og skal sørge for at Lov om barnehager og rammeplan for barnehagen oppfylles gjennom det pedagogiske arbeidet (Rammeplan, 2017).

Barnehagens formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, lek, læring, danning, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. Barns medvirkning skal være et bærende prinsipp i planlegging, gjennomføring, vurdering og evaluering av barnehagens innhold (Rammeplan, 2017).

Rørehagens arbeid med omsorg

I Rørehagen gir vi omsorg og nærhet ved at barna blir møtt med åpenhet, lydhørhet, varme, innlevelse og interesse. Alle våre barn skal oppleve å bli sett, forstått og respektert. De får den hjelp og støtte de har behov for ut ifra alder og individuelle forutsetninger. Vi legger til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barn og voksne, og mellom barn. Gjennom god omsorg skal våre barn utvikle tillit til seg selv og andre.

For at barn skal føle trygghet og trivsel i barnehagen er omsorg en forutsetning. Dette er også med på å utvikle empati og nestekjærlighet. God omsorg handler om å gi barna trygge rammer, nærhet og varme, sterke relasjoner. Barna skal erfare voksne som ser og hører deres behov for omsorg.

Rørehagens arbeid med lek

Leken er barnas verden. Det er blant annet i fantasifull, kreativ og morsom lek barn lærer. I lek dannes vennskap som igjen er en forutsetning for utvikling av sosial og språklig samhandling. Gjennom barnas lekende væremåte finner barna lekevenner og blir kjent med seg selv.

Personalet skal tilrettelegge, ta initiativ og aktivt bidra til at alle kommer inn i og blir i lek hver eneste dag. Dette gjør vi gjennom å legge til rette for varierte og spennende lekemiljøer, både med definerbart og udefinerbart materiale. Lekemateriell må gi muligheter for at mange kan gjøre like ting sammen, og rommet skal slik sikre en inkluderende praksis. Rommene skal stadig være i endring, for å gi barna nye impulser til lek og prosjekt.

God ivaretagelse av lek er å legge forholdene til rette for bruk av kroppen og aktiviteter som gir glede, muligheter for utforskning og mestringsopplevelser. Det er viktig å variere muligheter for allsidig lek både ute og inne for å gi næring til fantasi og kreativitet. Vi tilrettelegger jevnlig for å dele barnegruppa i mindre prosjekt/lekegrupper. Det skal gis gode muligheter for å leke på tvers av avdelinger, når vi har mulighet til det. Dette vil igjen bidra til inkludering i leken.

Rørehagens ivaretagelse av barns rett til medvirkning

Barna har rett til å medvirke sammen med andre for å utvikle barnehagens felleskap, innhold og dagligliv. Barn medvirker gjennom sitt verbale og nonverbale språk, sin væremåte, valg de tar i hverdagen og gjennom deres interesser. Dette krever at personalet må være aktive deltagere sammen med barna i alle hverdagens aktiviteter for å lytte, observere, sanse, lese og forstå barnas uttrykksformer. Medvirkning skal være tilpasset barnets alder, erfaring og modenhet. Personalet må oppmuntre og tilrettelegge for arenaer der barnas synspunkter, ideer og tanker kommer frem.

Personalet benytter sin kunnskap og kjennskap til enkeltbarnet og gruppa i videre arbeid, i planlegging av aktiviteter og prosjekter. Gjennom barnehageåret jobber vi med prosjektarbeid som i stor grad ivaretar og bygger videre på barnas innspill og interesser. Personalet bruker praksisfortellinger, bilder, samtaler, refleksjoner og observasjoner for å dokumentere disse innspillene.

Slik jobber Rørehagen med å fremme læring

Læring i barnehagen foregår i alle daglige situasjoner i samspillet mellom barn-barn, barn-voksen og gjennom ulike opplevelser. I planlagte og spontane samlinger og samtaler legger personalet til rette for refleksjon og undring. I Rørehagen legger vi til rette for helhetlige læringsprosesser hvor målet er å fremme barnas trivsel og allsidige utvikling. Barna får rike og varierte utfordringer og mestringsopplevelser, samtidig som vi utvider barnas erfaringer og sørger for progresjon. Barna lærer gjennom alle sansene sine i et lekende fellesskap. Personalet skal støtte barnas undring på en måte som gir de lyst til å søke videre kunnskap. Vi støtter og beriker barnas initiativ, nysgjerrighet, kreativitet

og læringslyst. For at barna skal få medvirke i sine egne læringsprosesser må personalet lytte og se alle barns språk, interesser og uttrykk.

Slik fremmer Rørehagen danning

Danning er en livslang prosess som er med på å forme oss som mennesker. I vår barnehage legger vi daglig til rette for refleksjon, samtale, undring og utforskning. Alle barn skal oppleve å høre til og være aktivt deltagende i fellesskapet. Det er avgjørende for en god selvfølelse at man erfarer å være en viktig del av et fellesskap. Vi møtes i respekt for hverandre og likeverd står sentralt. Barna erfarer å få svar på egne initiativ, undersøker ulike perspektiver, reflekterer over og formulerer egne synspunkter. Slik er barna med å skape mening i den verden de er en del av. Dette er videre med på å legge grunnlag for selvstendig og ansvarlig deltakelse i vårt demokratiske fellesskap.

Slik jobber Rørehagen med kommunikasjon og språk

Kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. I barnehagen møter barna varierte erfaringer med å bruke språket som kommunikasjonsmiddel, og vi anerkjenner og verdsetter barnas ulike kommunikasjonsuttrykk. Gjennom et rikt språkmiljø med voksne som rollemodeller deltar barna i meningsfylte samspill og samtaler med andre gjennom hele dagen. Kommunikasjon og samspill med andre skal oppleves meningsfylt og som redskap for å uttrykke egne tanker og følelser. I vår barnehage skal språket gjennomsyre hverdagen gjennom å leke med språk, lære språk gjennom lek, hverdagssamtaler, høytlesning og arbeid med litteratur, sang, ASK, tegn til tale og PCS symboler.

Vennskap og fellesskap i Rørehagen

I Rørehagen jobber vi kontinuerlig for et miljø hvor alle barn skal oppleve gleden ved å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med andre barn og voksne i lek- og hverdagssituasjoner. Inkludering og tilhørighet i fellesskapet er et viktig begrep for oss. Alle barn skal få erfaringer med å ha og ta vare på venner, og å være i positive samspill preget av anerkjennende og støttende relasjoner. Voksne støtter barna i regulering av følelser, og veileder barna i konfliktløsning og motstand. Vi deler i små grupper ukentlig. Her er de voksne enda tettere på, og her kan vi ivareta gamle

relasjoner og bygge nye. I små grupper lærer barna å håndtere verden rundt dem i mindre former, og dette er viktige erfaringer å med seg inn i det store fellesskapet.

Endringene i Barnehagelovens §41-43, kapittel VIII om psykososialt barnehagemiljø, gir oss plikt til å jobbe forebyggende for et inkluderende lek- og læringsmiljø, avdekke uhensiktsmessig adferd hos barn, og å håndtere krenkelses- og mobbesaker. Vi følger Horten kommunes handlingsveileder for et psykososialt barnehagemiljø, og hver avdeling har konkrete tiltaksplaner hvor arbeidet med inkluderende fellesskap beskrives.

Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen (Rammeplan, 2017).

Planlegging

Planlegging er en helt sentral del av vårt arbeid. Hvert år lager vi en ny årsplan for kommende barnehageår. Årsplanen inneholder vår tolkning og realisering av rammeplan for barnehager, barnehageloven, kommunale planer, samt vårt vurderingsarbeid. Planleggingen tar utgangspunkt i årsplanen, og skal sikre kontinuitet og kvalitet i det pedagogiske arbeidet, og progresjon for enkeltbarn og barnegruppa. Vi planlegger pedagogisk arbeid og fremdrift gjennom periodeplaner, prosjektplaner og

ukeplaner. Planleggingen skal også være utgangspunkt for refleksjon og utvikling av barnehagen som lærende organisasjon. Vi baserer planleggingen på kunnskap om enkeltbarns trivsel og utvikling, både individuelt og i gruppe.

Man kan som foresatt følge med på innholdet i barnas dager i Visma. Planene våre legges der. Vi har egne utfyllende og konkrete ukeplaner som skrives for personalet. Selv om vi legger planer, så er vi også opptatt av handlingsrom – og derfor kan planene ofte endres. Veien videre blir til i lys av erfaringer, observasjoner, vurderinger, dokumentasjon, barns medvirkning og foreldremedvirkning.

Vurdering

Hovedformålet med vurderingsarbeid i barnehagen er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. Barnas trivsel, trygghet og utvikling skal vurderes fortløpende, med utgangspunkt i barnets forutsetninger og personalets kunnskap. Øvrig vurderingsarbeid handler om å jevnlig reflektere og vurdere vår egen praksis. Våre planleggingsdager, personalmøter og avdelingsmøter brukes til dette. Her analyserer vi vår egen praksis, og har diskusjoner og refleksjoner som utgangspunkt for videre planlegging. Vi bruker praksisfortellinger som utgangspunkt for faglig refleksjon på ulike møtearenaer og i veiledning. Slik kan vi lære av vår egen praksis, og utvikle barnehagen som pedagogisk virksomhet.

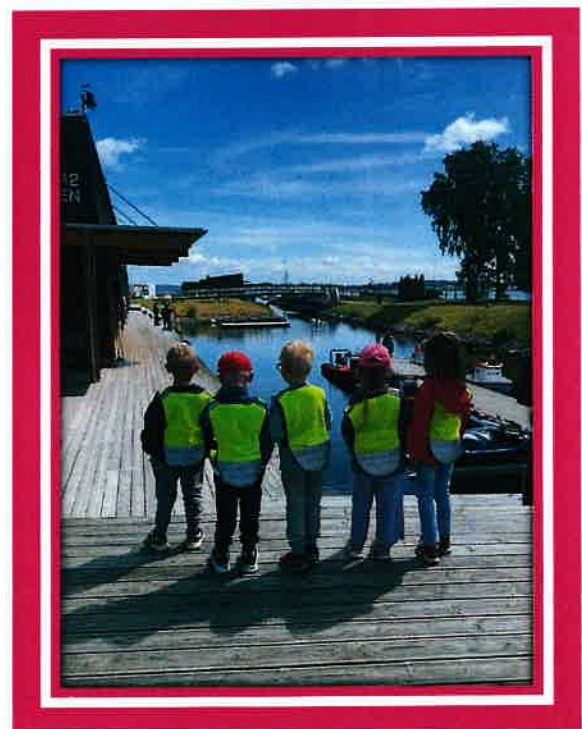
Dokumentasjon

Å dokumentere vår praksis er helt nødvendig for å kunne vurdere og planlegge barnehagens innhold, og for å sikre utvikling og progresjon i det pedagogiske arbeidet.

Dokumentasjon kan være bilder, tegninger, observasjon, lydopptak, logger, praksisfortellinger o.l.

Dokumentasjonen skal komme til syne gjennom den elektroniske kommunikasjonsplattformen, på veggene på barnas avdelinger og på vår Facebookside.

Dokumentasjonen gir et godt grunnlag for videre arbeid med vurdering og planlegging.

Tilrettelegging i det allmennpedagogiske tilbudet til barn som trenger ekstra støtte

Enkelte barn kan i kortere eller lengre perioder ha behov for ekstra støtte. Pedagogisk leder skal i samarbeid med resten av personalet observere, vurdere og sette i gang tiltak rundt barn der det er nødvendig. Dette skjer alltid i samarbeid med foresatte.

Barn som trenger ekstra støtte, sosialt, pedagogisk og/eller fysisk, får den tilretteleggingen de trenger for å være en naturlig del av et inkluderende og likeverdig tilbud. Tilretteleggingen skal i hovedsak legges til arbeidet i barnegruppa. Tilretteleggingen kan være å dele i mindre grupper, hele barnegruppen øver på ferdigheter, dagtavler, PCS-symboler osv.

Barnehagen følger interne kommunale rutiner for arbeid med barn med spesielle behov eller barn som i perioder trenger ekstra oppfølging og støtte.

Barnehagens arbeidsmåter

Arbeidsmåtene i barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Arbeidsmåtene i barnehagen skal stimulere til nysgjerrighet og undring, og barna skal gis muligheter til å uttrykke seg på forskjellige måter (Rammeplan, 2017).

Prosjektarbeid i Rørehagen

Prosjektarbeidet i Rørehagen veksler mellom lek og aktiviteter som kan være spontane eller planlagte, men barns undring er utgangspunktet for videre refleksjon og læring. Prosjektarbeid skal gjennomsyre hele dagen, og er grunnsteinene for arbeidet på avdelingene våre. I prosjektet er vi sammen om noe felles tredje. I år har vi valgt å ha fokus på forfatteren Julia Donaldson, og hennes bøker vil være utgangspunktet for prosjektarbeidet på alle avdelinger. I prosjektarbeid er vi opptatt av lek, fantasi, kreativitet og magi. Dette skaper vi gjennom å finne ut av noe sammen. Kanskje finner vi spor i rommet eller på tur, eller kanskje kommer det et brev med et oppdrag? Noen ganger kan det også komme en rollefigur på besøk – som trenger hjelp av oss. Når vi arbeider i prosjekt så deler vi ofte barna i mindre grupper. Barna får mange erfaringer om at man trenger fellesskapet, og at man er betydningsfull i fellesskapet. Alle har en stemme og påvirkningskraft for veien videre. I prosjektarbeid er det prosessene og det vi lærer og undrer oss over underveis som er det viktigste. Personalet har ansvar for å skape en tydelig ramme for prosjektet, og så er det barnas stemmer og interesser sammen med voksnes handlekraft som driver prosjektet fremover.

Pedagogisk dokumentasjon i Rørehagen

Pedagogisk dokumentasjon er en arbeidsmåte som gir grunnlag for refleksjon og læring. Ved hjelp av samtaler, refleksjon og undring rundt ulike typer dokumentasjon som praksisfortellinger, logger fra prosessene, tegninger, bilder og tekst hjelper vi barna og personalet til refleksjon, læring og bearbeiding. På denne måten vil vi sammen videreutvikle vi det pedagogiske arbeidet.

Pedagogisk dokumentasjon benyttes blant annet sammen med prosjektarbeid og gir barna større muligheter til å delta i planlegging og vurdering av eget hverdagsliv. Barna er med i prosessene, fra spor blir lagt ut til hva de blir opptatt av underveis. Vi gjør ikke ting bare en gang, men flere ganger slik at barna får mulighet til å teste ut teser om hvordan ting er, prøve seg frem, undre og forske. Vi er opptatt av prosessen og tar oss god til undring og refleksjon sammen med barna. Vi lærer sammen!

Progresjon i Rørehagen

Progresjon i pedagogisk arbeid handler om tilpassing av barnehagens innhold til ulike aldersgrupper. Vi legger til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø. Barna skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter. Progresjon i barnehagen innebærer at alle barn skal få mulighet til å utvikle seg og oppleve fremgang. For å sikre progresjon hos hvert enkelt barn deler vi barna i mindre grupper. Gjennom å dele i mindre grupper blir det enklere å observere hvert enkelt barn og dermed tilpasse det pedagogiske

innholdet slik at hvert barn kan oppleve mestring ut ifra sitt eget nivå.

Barnehagens digitale praksis

I 2023 kom det fra regjeringen en «Strategi for digital kompetanse og infrastruktur i skole og barnehage», nettopp for å sette fokus på den digitale verdenen som barna i større og større grad er en del av. Når barnehagen tar imot nye barn, har de allerede mange digitale erfaringer og referanser. Barnehagene må forholde seg til dette på lik linje som med alle andre erfaringer som utgjør deler av barnets oppvekst. Digitale verktøy skal ikke benyttes som et konsum for barna, og for oss i barnehagen handler ikke digitale verktøy om skjermtid. Det handler om at barna skal få varierte erfaringer med å være i aktive og skapende prosesser med digitale verktøy. Det kan være alt fra bildetaking, lage filmer av ulike slag, koding eller inspeksjonskamera – blant annet. Barna skal være produsenter og ikke konsumenter. Dersom man ser på noe på NRK Super, YouTube og lignende, så er det med et mål og en mening om arbeid i prosjektet eller arbeid med relasjoner og sosial kompetanse. Vi har et bevisst og etisk forhold til digitale verktøy.

ASK i Rørehagen (alternativ og supplerende kommunikasjon)

I Rørehagen barnehage er det noen barn som kommuniserer via ASK. Selv om ASK er nødvendig for noen, er det bra for alle. Alle barn skal kunne kommunisere med andre rundt seg, og ASK er et godt hjelpemiddel for å få til dette. Avdelingene har på ulike måter tatt i bruk ASK. Alle ansatte bærer daglig «snakkesmykker», der det er bilder og tegnstøtte. De skal brukes for å forsterke det meningsbærende i kommunikasjonen med barnet. Det er dagtavle i bruk på alle avdelinger, samt PCS symboler på dører/ kasser og lignende for å synliggjøre hva som skal være hvor. Vi bruker snakketavler/tematavler i rutinesituasjoner som matsituasjon, påkledning o.l. Ute har vi store ASK-tavler hvor man kan kommunisere sine ønsker og tanker.

Barnehagens fagområder

Barnehagens syv fagområder skal sees i sammenheng og være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Arbeidet med fagområdene skal bygge på lek, nysgjerrighet og kreativitet. Det skal arbeides tverrfaglig og helhetlig (Rammeplan, 2017).

Alle de syv fagområdene i Rammeplanen skal være en del av hverdagsaktiviteter, planlagte aktiviteter og prosjekter i barnehagen. Fagområdene opptrer sjeldent isolert sett. De skal brukes av personalet for å sikre innhold og god kvalitet på det arbeidet som gjøres i barnehagen. Vi jobber tverrfaglig, og i løpet av en dag er vi innom flere fagområder.

Kommunikasjon, språk og tekst

Barn har behov for å bli sett, hørt og forstått. Vi skal møte barnas kommunikasjon uansett utviklingsnivå og støtte de i deres utvikling. Det fordrer at vi voksne er tålmodige, lydhøre og har rolig fremtoning i møte med barnas kommunikasjonsuttrykk. Gjennom ulike hverdagssituasjoner som samlingsstunder, aktiviteter og i lek møter barna språk og tekst daglig. Vi bruker konkrete, bilder og lek med språk for å støtte det verbale. Vi benytter ASK (alternativ supplerende kommunikasjon) på alle avdelinger for å gi alle barn, uansett utviklingsnivå, like muligheter.

Kropp, bevegelse, mat og helse

Gjennom fysisk lek og aktiviteter i barnehagen får barna utfolde seg og være den de er, på det nivået de befinner seg på. Vi tilpasser og tilrettelegger lengde og innhold på aktiviteter ut ifra barnas behov. Vi har ulike HOPP-aktiviteter vi legger til rette for. Vi ønsker å skape gode arenaer der barna opplever måltids glede. Vi har vår egen grønnsakshage hvor vi kan plukke våre egne råvarer, og dette er med på å bidra til økt forståelse for og gleden over å lage sin egen mat. Vi har fokus på et sunt kosthold, og å bygge opp gode matvaner fra tidlig alder. Vi tilbyr et varmt måltid hver uke. Her er det fiske- og vegetarretter som lages av barna selv sammen med voksne. Daglig har vi hvilestund for de som ikke sover.

Kunst, kultur og kreativitet

I vår barnehage skal vi stimulere barns nysgjerrighet, utvide deres forståelse og bidra til undring, undersøkelser, utprøvinger og eksperimentering. Vi skal legge til rette for og videreutvikle barns kreative prosesser og uttrykk. Å arbeide med ulikt materiale på en kunstnerisk og estetisk måte oppmuntrer til barns skaperglede og støtter deres kulturelle uttrykk. Det er prosessen som er viktig i vår barnehage, ikke det ferdige resultatet. Derfor er vi opptatt av at barna kan skape individuelle kunstneriske uttrykk og

ikke ferdigproduserte maler. Barna skal oppleve et mangfold i kunstneriske og kulturelle uttrykksformer og verktøy, teknologi og materialer som beriker deres kreative tenkning.

Natur, miljø og teknologi

Sammen med barna skal vi utforske naturen, miljøet og teknologien rundt oss i prosjektsammenheng. Ved å undre oss sammen, utforske, ta vare på og benytte oss av de ressursene vi har, trekker vi fagområdet inn i ulike arenaer i barnehagehverdagen. Vi bruker naturen rundt oss som leke- og læringsmiljø når vi er på tur. Barns behov til å ta og kjenne på, er essensielt når barna utvikler forståelse for hvordan natur og miljø henger sammen. Året rundt er vi ute og på tur, og legger til rette for glede og trivsel i natur og uteliv. Vi skal utvikle oss på å lage konstruksjoner av ulike materialer og utforske muligheter som ligger i redskaper og teknologi. Vi jobber videre med å synliggjøre naturfenomener og reflektere med barna om sammenhenger i naturen.

Etikk, religion og filosofi

I barnehagen har vi et stort mangfold, og vi ser på mangfold som en ressurs. Barna i Rørehagen barnehage skal møtes med nysgjerrighet og respekt for at vi alle er ulike. Her skal barna få kjennskap til ulike religioner og livssyn som er representert i barnegruppene våre. Barna møter tidlig etiske dilemmaer, valg som må tas og spørsmål der det ikke finnes kun et svar. Voksnes støtte til undring og filosofering sammen med barna er viktig for deres utvikling av respekt for ulikhet.

Nærmiljø og samfunn

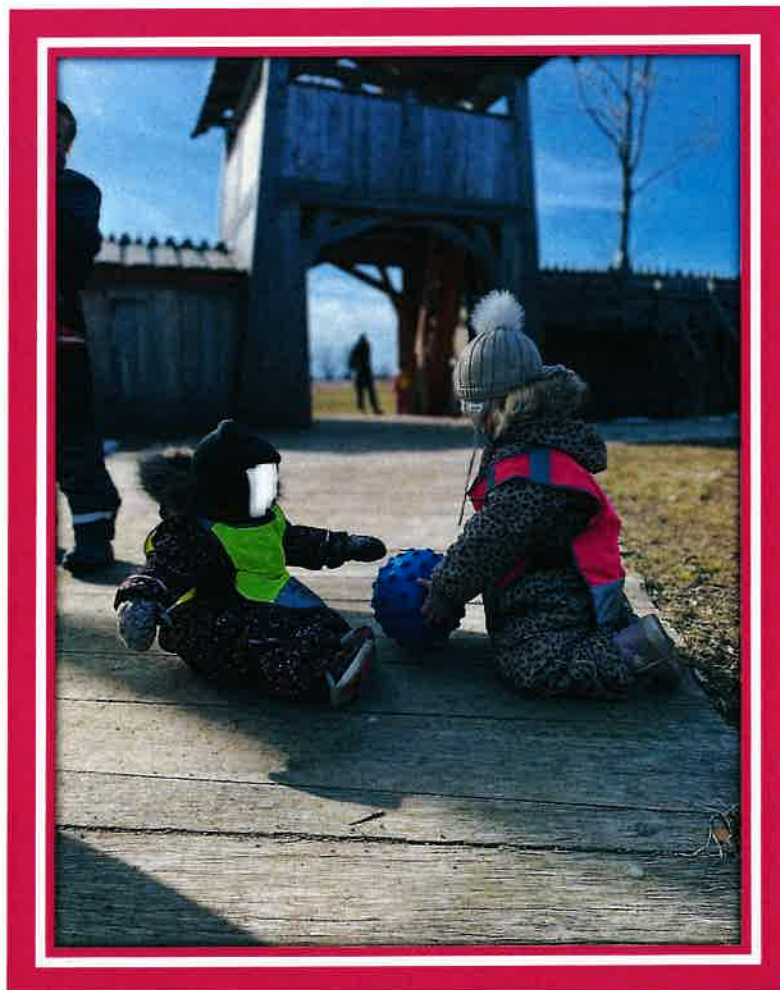
Dette fagområdet handler også om å bli kjent med nærmiljø, samfunn og verden. Lokale tradisjoner, samfunnsinstitusjoner og yrker bør arbeides med for å sikre en tilknytning til lokalmiljøet. Gjennom lek og varierte aktiviteter skal barn få erfaring med å lytte, forhandle og diskutere og få begynnende kjennskap til menneskerettighetene. Barna skal få erfaringer med utforskning i eget nærmiljø og ferdes i ulike type landskap. Vi skal bli kjent med det kulturelle mangfoldet, ulike levesett og familieformer som befinner seg i vårt samfunn. Samenes nasjonaldag markeres hvert år og da utforsker vi nærmere deres levesett og normer. Vi benytter vårt magiske nærmiljø ukentlig, og spesielt for Vikingene våre blir det en ekstra tilknytning til Borrehaugene og Midgard.

Vi er en trafiksikker barnehage. Det betyr at vi har rutiner for å skape trafiksikre områder for barna, og at vi har rutiner for hvordan vi kan legge til rette for grunnleggende læring slik at barn kan ferdes trygt i trafikken når de blir eldre.

Antall, rom og form

Dette fagområdet handler om å oppdage, utforske og skape strukturer, og hjelpe barna til å forstå sammenhenger i naturen, samfunnet og universet. Det handler om å utforske og oppdage matematikk i det daglige livet, i teknologi, natur med mer. Å stimulere til aktiv problemløsning, undring og nysgjerrighet er avgjørende. Barnas opplevelse av å lage rom i rommet til lek og aktivitet er vesentlig for å få til en meningsfull og engasjerende lek og lærings situasjon. Det å kunne være med på å forme sitt eget lekemiljø gir barna mening og inspirasjon til å dykke i lekens verden der læring skjer.

Barnehagens visjon, mål og fokusområder

I Handlingsplan for Hortensbarnehagen skal alle barnehagene arbeide med følgende fokusområder i løpet av de neste 4 årene (2022-2026):

<p>Leke- og læringsmiljø</p> <p>Mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alle barn lærer i et lekende fellesskap • Leken har gode vilkår for alle barn • Alle barn er en del av et rikt språkmiljø 	<p>Psykososialt barnehagemiljø</p> <p>Mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alle barn har en plass i fellesskapet • Alle barn har et trygt og godt barnehagemiljø • Alle barn er robuste med tro på seg selv
--	---

Visjonen for alle barnehagene i Horten er «Sammen for en bærekraftig oppvekst».

I Rørehagen barnehage skal vi barnehageåret 2024-2025 spesifisere oss og jobbe med følgende målsetning:

<p>«Jeg lærer å ta vare på meg selv, de rundt meg og naturen»</p> <p>For oss handler dette om robusthet, sosial- og relasjonskompetanse, og bærekraftsperspektivet. Barna skal være en del av et fellesskap hvor de utvikler selvstendighet, ansvarlighet og robusthet, samtidig som vi hele tiden arbeider for å ivareta de rundt oss på best mulig måte. Vi skal også sikre at vi som voksne legger til rette for at barn erfarer både mestring og utfordring, og således utvikler en individuell robusthet. I små og store fellesskap er vi opptatt av at alle barn er en unik deltaker, og at alle barn har en verdifull stemme som skal anerkjennes og løftes frem. Naturen får en viktig betydning gjennom vårt felles prosjektarbeid, samt turer og å ta vare på våre grønnsaks- og bærhager.</p>		
<p>Vi skal jobbe med å nå målet gjennom å fokusere ekstra på:</p>		
<p>Prosjektarbeid og lek</p>	<p>Det fysiske lekemiljøet</p>	<p>Voksenrollen</p>
<p>Prosjektarbeid er vår hovedarbeidsform, og vi jobber med dette i både små og store grupper. Gjennom å være sammen om noe felles tredje, altså barn, voksne og noe å</p>	<p>Barna skal erfare sammenheng og variasjon i prosjektarbeid, lek og rom, og erfare at det er innbydende og inspirerende å leke i barnehagen. Prosjekter skal leve i rommene både</p>	<p>Varmt hjerte, klokskap og tydelige grenser! Vi skal gjennom arbeid med voksenrollen være veiledende, støttende og rause voksne som sikrer at visjonen vår til enhver</p>

<p>være sammen om, så bygges relasjoner på kryss og tvers. Dette legger grunnlaget for leken og relasjoner i barnegruppa. Barnas frie lek skal prioriteres og gis tid og rom hver eneste dag.</p>	<p>visuelt og fysisk. Vi skal utvikle oss på å skape estetiske og sanselige rom, hvor det finnes varierte lekemuligheter for alle barn.</p>	<p>tid lever. Dette er også vårt utviklingsarbeid, og vil få ekstra fokus på våre faglige arenaer gjennom året.</p>
---	---	---

Rørehagens visjon:

Lekende læring i et omsorgsfullt fellesskap

For at visjonen vår skal leve i praksis er vi opptatt av:

- **Voksenrollen – det viktigste for å kunne være trygg**

Voksne som ser, hører og respekterer alle barn. Voksne som tar barn på alvor og ser hvert enkelt barn som en viktig tilhørere i fellesskapet. Omsorgsfulle voksne som er rause, som har et fang når det trengs. Voksne som skaper et fellesskap, der det er naturlig at vi er ulike og at vi er alle like mye verdt. Voksne som sammen med barna gjennom lek, humor, latter og glede, med et fokus på et felles tredje skaper fellesskap, trygghet og glede.

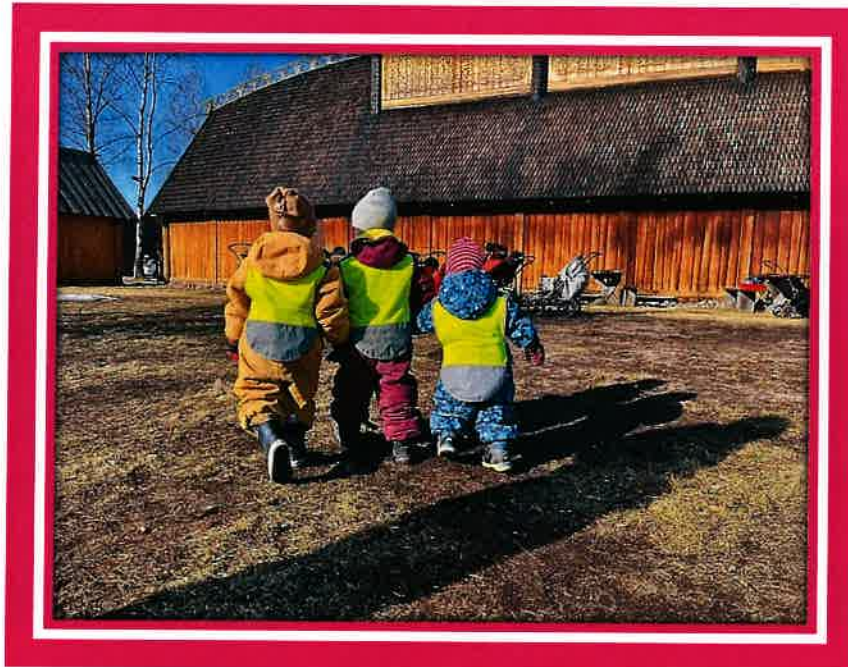
- **Lek – det viktigste for barns trivsel**

Barn lærer gjennom å leke. Barn lærer gjennom å undre seg sammen med andre barn. De voksne er deltagende og legger til rette for at aktivitetene gjennom dagen inneholder

opplevelser og erfaringer som de kan bygge videre på i leken. Vi bruker lek og prosjektarbeid for å sikre at barnas stemme kommer frem. Leken prioriteres; for sin egen verdi, for fellesskap, for glede, samhold og læring.

- **Trygghet - det viktigste for å kunne lære**

Trygghet skapes gjennom tilstedeværende, deltagende og omsorgsfulle voksne som har fokus på og tilrettelegger for at barna skal knytte vennskap, danne relasjoner, og at alle er inkludert i fellesskapet.

Samarbeid mellom hjem og barnehage

Foreldresamtaler

- Barnehagen inviterer til minst 2 foreldresamtaler i løpet av barnehageåret.
  - Ved oppstart, 4 årskontroll og skolestart kan det være behov for ekstra møter og samtaler.
  - Målet for samtalene er gjensidig utveksling av informasjon og å følge opp barnets utvikling og trivsel.
- Daglige samtaler ved henting og levering er en stor del av samarbeidet. Her legger vi vekt på gjensidig dialog.
- Foresatte gis innblikk i hverdagslivet på avdelingen gjennom periodeplaner, dokumentasjon på avdeling og info på Visma og Facebook siden til barnehagen.

Foreldremøter

Barnehagen arrangerer 2-3 foreldremøter i løpet av et barnehageår. På tidlig sommer har vi et foreldremøte for de nye barnas foresatte, hvor vi forteller om planene for året og blir kjent. På høsten og våren har vi vanlige foreldremøter, noen ganger med tema.

Foreldreråd

Foreldrerådet består av foreldrene/de foresatte til alle barna og skal fremme deres fellesinteresser, og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø. Som hovedregel samles foreldrerådet en gang i året, i forlengelse av foreldremøtet. Foreldrerådet er ansvarlig for å velge 2 representanter til barnehagens samarbeidsutvalg (SU), og 6 representanter til foreldrenes arbeidsutvalg (FAU). Alle foreldre/foresatte har mulighet til å melde inn eller ta opp saker i foreldrerådsmøte. Barnehageeier ved styrer skal sørge for at alle saker av viktighet skal forelegges for foreldrerådet.

Samarbeidsutvalget (SU)

SU skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ (jf. Barnehageloven §4). SU består av to foreldrerepresentanter, to ansattrepresentanter (en pedagog og en fagarbeider/assistent) og styrer i barnehagen. SU har møte ved behov, vanligvis to ganger i året. Alle viktige saker som berører barnehagen skal tas opp i SU. Dette kan være budsjett, bemanning, tilsyn og saker som medfører endring i barnehagens drift.

Foreldrenes arbeidsutvalg (FAU)

FAU er foreldrenes eget arbeidsutvalg og medlemmer velges av foreldrerådet. FAU har ingen formell rolle, men utfører oppgaver på vegne av foreldrerådet. De er bl.a. ansvarlig for å planlegge og gjennomføre ulike arrangementer. Selv om FAU skal fungere selvstendig, inviterer vi jevnlig FAU på møte i forkant av møter i SU. FAU velger selv en leder som også sitter i SU og FUB.

Overganger

Når barnet begynner i barnehagen

I overgangen fra hjem til barnehage, er fokuset å skape trygghet og trivsel for barnet. Forutsigbarhet og dialog med foresatte skaper trygghet for både barn og foreldre. Vi inviterer til et foreldremøte for nye foreldre i juni hvert år. Her utveksles generell informasjon og foreldrene blir kjent med styrer, pedagogiske ledere og bygget. Barn som skal begynne i barnehagen får tilbud om besøksdager før sommerferien. Den første tiden i barnehagen er en tilvenningsperiode. Det er ulikt fra barn til barn hvor lang tid som trengs før barna kjenner seg helt trygge i barnehagen, og det er helt vanlig at barnet får en reaksjon på denne endringen. Vi legger til rette for et tett samarbeid med foreldre fra første dag, og har kort tid etter oppstart en bli-kjent-samtale med foreldrene. Her kan vi utveksle informasjon om barnet og dets behov.

Overganger innad i barnehagen

Ved bytte av avdeling i Rørehagen er følgende rutiner innarbeidet:

- Gjennom barnehageåret er det mange ulike aktiviteter hvor barn møtes på tvers av avdelinger.
- Under foreldresamtaler om våren vil overgang innad i barnehagen være tema.
- I løpet av mai/ juni har pedagogene som får barn fra andre avdelinger en samtale med pedagogen som har hatt barnet det barnehageåret, der relevant informasjon om enkelt barnet overføres, for å sikre en god oppstart og videreføring av eventuelle tiltak og lignende.
- I mai/juni har vi fokus på at barna blir kjent på sine nye avdelinger og blir fortrolige med avdeling og personalskifte. Da blir oppstarten etter ferien lettere. De kommer da til kjente rom og kjente ansatte.

Overgang fra barnehage til skole og SFO

Rørehagen barnehage arbeider etter kommunal plan for overgang fra barnehage til skole. På våren gjennomføres det besøksdager på skolen og overgangssamtaler med foresatte. Skjema med informasjon om barnet sendes til skolen etter samtykke fra foresatte. Barnehagen skriver en rapport som sendes til skolen vedrørende hva denne gruppen har jobbet med det siste året i barnehagen. Skolestarterne har flere besøk på SFO og utelekeklassen på skolen iløpet av våren, alene eller sammen med andre barnehager.

Det jobbes også i denne gruppen med et overgangsobjekt i samarbeid med skolene før skolestart. Ved at alle barna fra de ulike barnehagene har blitt kjent med et tema og er det lettere for skolen å bygge videre på denne fellesskapsopplevelsen.

Barnehagens tradisjoner og lokale kulturbegivenheter

Barnehagen skal legge til rette for kulturmøter, gi rom for barnas egen kulturskaping og bidra til at alle barn kan få oppleve glede og mestring i sosiale og kulturelle fellesskap. Barnehagen skal by på varierte impulser, opplevelser og erfaringer, og omfatte lokale, nasjonale og internasjonale perspektiver.

(Rammeplan for barnehagen, 2017, s.9)

I Rørehagen barnehage har vi gjennom flere år opparbeidet oss ulike tradisjoner og lokale kulturbegivenheter som er viktige for oss. Vi markerer også de høytidene som er representert i barnegruppa i samarbeid med foresatte.

I løpet av barnehageåret 2024/2025 ønsker vi å ha:

- Markering og opplegg rundt FN-dagen i oktober
- Lucia-feiring i desember
- Nissefest i desember
- Markering og opplegg omkring Samefolkets dag i januar/februar
- Karneval/prosjektfest i februar
- Morsmålsdagen i 21.februar
- Vinteraktivitetsdag i februar/mars
- Barnehagedagen i mars
- Barnehagetog i mai
- Markering av eid
- Sommerfest i juni

Årsplan er fastsatt i samarbeidsutvalget for Rørehagen barnehage, Horten den 27/6-24

Underskrifter:

          Röndal Rite

Leder av Samarbeidsutvalget

          Man Orvrit

Leder